

המזכירות הפדגוגית והמנהל הפדגוגי
אגף שפות ואגף לחינוך דרוזי וצ'רקסי
הפיקוח על העברית במגזר הדרוזי וצ'רקסי

חג הנביא שוועייב (ע"ה)

מערך פעילויות מותאם לרמה

A2

בהתבסס על תוכנית המסגרת
להוראת העברית כשפה שניה

CEFR

הקדמה:

מערך פעילויות זה מוקדש לדמותו של הנביא שועיב (ע"ה), "מורה הנביאים", המהווה עמוד תיווך רוחני ומוסרי במורשת הדרוזית.

דמותו של הנביא משמשת כדוגמה לערכים של צדק חברתי, יושרה אישית, חוכמה ושיקול דעת, ערכים המהווים בסיס לחיים בחברה מתוקנת ורב תרבותית.

המערך נבנה בהלימה לרמה A2 של תוכנית המסגרת החדשה. ובה דוייקו ההיבטים הבאים:

חיזוק הזהות והשייכות: העמקת הקשר של התלמיד למורשתו דרך השפה העברית, תוך הכרת המקומות הקדושים (כגון מתחם קבר הנביא שועיב עה"ש בקרני חיטין).

פיתוח כשירות תקשורתית: הקניית אוצר מילים תיאורי וערכי המאפשר לתלמיד לנהל שיח על תכונות אופי, מעשים טובים ומסורות משפחתיות.

גישה מכוונת פעולה: המעבר בין פעולות השפה (קליטה והפקה) אשר מבטיח הפנמה של השפה ככלי לביטוי עצמי ולא רק כנושא דקדוקי מופשט.

מערך פעילויות בנושא חג הנביא שועיב עה"ש

בהתאם לתוכנית המסגרת CEFR - רמה A2

מבנה לשוני	אסטרטגיה	יעד	תבחין	סולם	פעולה
אוצר מלים (נביא, דמות, צנוע, צאן, רועה, אמונה, ישר, הוגן, איכפתי, חלשים, זקוק לעזרה, העריכו, הסכים, סוחר, משקל, רעב, מדוייק, להרוויח, סירבו, כעסו, יושר, אמת, מידין).	זיהוי רמזים והיסק ניצול איורים, תבניות, כותרות וכותרות משנה ועוד לקידום ההבנה הסקת משמעות בהסתמך על המבנה הלוגי וההקשר הלשוני של הטקסט.	מסוגלים להבין טקסט מידע המתאר אנשים, מקומות, חיי יום-יום, תרבות ועוד.	מידת ההתעמקות בטקסט לצורך הבנה של המסרים הגלויים והסמויים ופרשנות.	קריאה (מעמיקה) של טקסט סיפורי (נרטיבי)	קליטה [קריאה והבנת הנקרא]
הרחבת אוצר מילים ודיוק בדקדוק	תכנון: חשיבה על דרך הבעת המסר;.חשיבה על המטרה, הסוגה ונסיבות השיח.	מסוגלים להציג פרזנטציה קצרה בנושא מוכר מחיי היום-יום, להסביר את תוכנה ולענות על שאלות פשוטות. במידת הצורך אפשר לבקש מן השואל לחזור על השאלה.	מורכבות הדיבור: החל ממשפטים קצרים שהוכנו מראש ועד פרזנטציה מפותחת בנושאים מגוונים ומורכבים;	דיבור בפני קהל	הפקה [דיבור- הבעה בע"פ]
הרחבת אוצר מילים ודיוק בדקדוק. שימוש במלות קישור.	תכנון: מסוגלים לתרגל תבניות לשון וצירופים מתוך הרפרטואר הלשוני והסמנטי שיש להם ולהשתמש בהם בהתאם לנסיבות השיח	מסוגלים להביע את דעתם בנושאים הקשורים לעולם (כגון טכנולוגיה, ספורט ואופנה) באמצעות שימוש באוצר מילים ובמשפטים הכוללים מילות קישור ומותאמים לרמתם של הלומדים	מורכבות השיח: ממילים פשוטות ומבעים ועד טקסט לכיד ומקושר באופן ברור;	כתיבה עיונית	הפקה [כתיבה – הבעה בכתב]

הפעולה: קליטה - קריאה והבנת הנקרא.

הסולם: קריאה (מעמיקה) של טקסט סיפורי (נרטיבי).

התבחין: מידת ההתעמקות בטקסט לצורך הבנה של המסרים הגלויים והסמויים ופרשנות.

היעד: מסוגלים להבין טקסט מידע המתאר אנשים, מקומות, חיי יום-יום, תרבות ועוד.

האסטרטגיה: זיהוי רמזים והיסק

ניצול איורים, תבניות, כותרות וכותרות משנה ועוד לקידום ההבנה, הסקת משמעות בהסתמך על המבנה הלוגי וההקשר הלשוני של הטקסט.

המבנה הלשוני: אוצר מילים (נביא, דמות, צנוע, צאן, רועה, אמונה, ישר, הוגן, איכפתי, חלשים, זקוק לעזרה, העריכו, הסכים, סוחר, משקל, רעב, מדוייק, להרוויח, סירבו, כעסו, יושר, אמת, מידין).

הקניית אוצר המילים לפי קטיגוריות:

תכונות אופי: נבון (חכם), צנוע, ישר, הוגן, איכפתי, מסור.

פעלים: להקשיב, לעזור, להעריך, לסרב, לרמות, לוותר.

שמות עצם: צאן (עיזים), אמונה, סוחר, מסחר, רעב, משקל, צדק.

ניגודים: אמת ≠ שקר | צנוע ≠ גאוותן | ישר ≠ רמאי | חלש ≠ חזק.

קראו את הטקסט הבא וענו על השאלות הבאות אחריו:

הנביא שועיב (ע"ה) – נביא של יושר וצדק

הנביא שועיב (עליו השלום) הוא דמות מרכזית וחשובה.

כבר בילדותו הוא היה ילד נבון, שקט וצנוע.

הוא אהב להקשיב לאחרים וללמוד מהם. לאחר מות אביו, קיבל שועיב את הצאן של המשפחה.

הוא חי חיים פשוטים כרועה עיזים ושומר על האמונה באל אחד. שועיב היה אדם ישר, הוגן ואכפתי. הוא עזר לעניים, לחלשים ולכל מי שהיה זקוק לעזרה. לכן, אנשים רבים העריכו ואהבו אותו.

אולם, לא כולם הסכימו איתו. הנביא שועיב יצא נגד עבודת אלילים וביקש מאנשי העיר מְדָן להאמין רק באל אחד, אך הם סירבו להקשיב לו. בנוסף, הנביא שועיב דיבר נגד הסוחרים שרימו את הלקוחות שלהם. הסוחרים מכרו אוכל במחיר גבוה מאוד, במיוחד בזמן של רעב. הם גם השתמשו במשקלים לא מדויקים כדי להרוויח יותר כסף בדרכים לא ישרות.

הנביא שועיב קרא להם להיות ישרים והוגנים במסחר. למרות שדיבר דברי אמת, רוב אנשי מדין כעסו עליו ולא קיבלו את דבריו. למרות הקשיים, שועיב לא ויתר והמשיך ללמד את ערכי היושר, הצדק והאמונה.

הקיפו את התשובה הנכונה:

1. מה עשה הנביא שועיב (ע"ה) אחרי מות אביו?

גידל עיזים

הפך לסוחר

עבר לעיר אחרת

עבד במקדש

2. על מה דיבר הנביא שועיב (ע"ה) עם אנשי מדין?

אהבה ומשפחה

עבודת אלילים ורמאות במסחר

חגים ואירועים

בניית בתים במדבר

3. איזו תכונה מתאימה לנביא שועיב (ע"ה)?

רמאות

נדיבות

כעס

שקר

4. הסבירו במילים שלכם : כיצד רימו הסוחרים את הקונים בזמן הרעב?

---

5. מדוע, לדעתכם, אנשים רבים העריכו את הנביא שועיב למרות שהיו כאלה שכעסו עליו?

---

6. תנו דוגמה לסיטואציה בבית הספר שבה אפשר להתנהג לפי ערך ה"הגינות" של הנביא שועיב.

---

7. אילו מהתכונות של הנביא חשובות ביותר למנהיג בימינו?

---

8. השוו בין היחס של העניים לשועיב לבין היחס של הסוחרים אליו. מדוע קיים הבדל כזה?

---

9. מצאו בטקסט הוכחה לכך ששועיב היה אדם שלא מתייחס בקלות.

---

10. האם לדעתכם קל להיות אדם ישר כשכולם מסביב מרמים? נמקו את תשובתכם בהסתמך על הטקסט.

---

11. הנביא שועיב מכונה "מורה הנביאים". איזו פעולה בטקסט מצדיקה כינוי זה?

הפעולה: הפקה דבורה.

הסולם: דיבור בפני קהל.

התבחין: מורכבות הדיבור: החל ממשפטים קצרים שהוכנו מראש ועד פרזנטציה מפותחת בנושאים מגוונים ומורכבים.

היעד: מסוגלים להציג פרזנטציה קצרה בנושא מוכר מחיי היום-יום, להסביר את תוכנה ולענות על שאלות פשוטות.

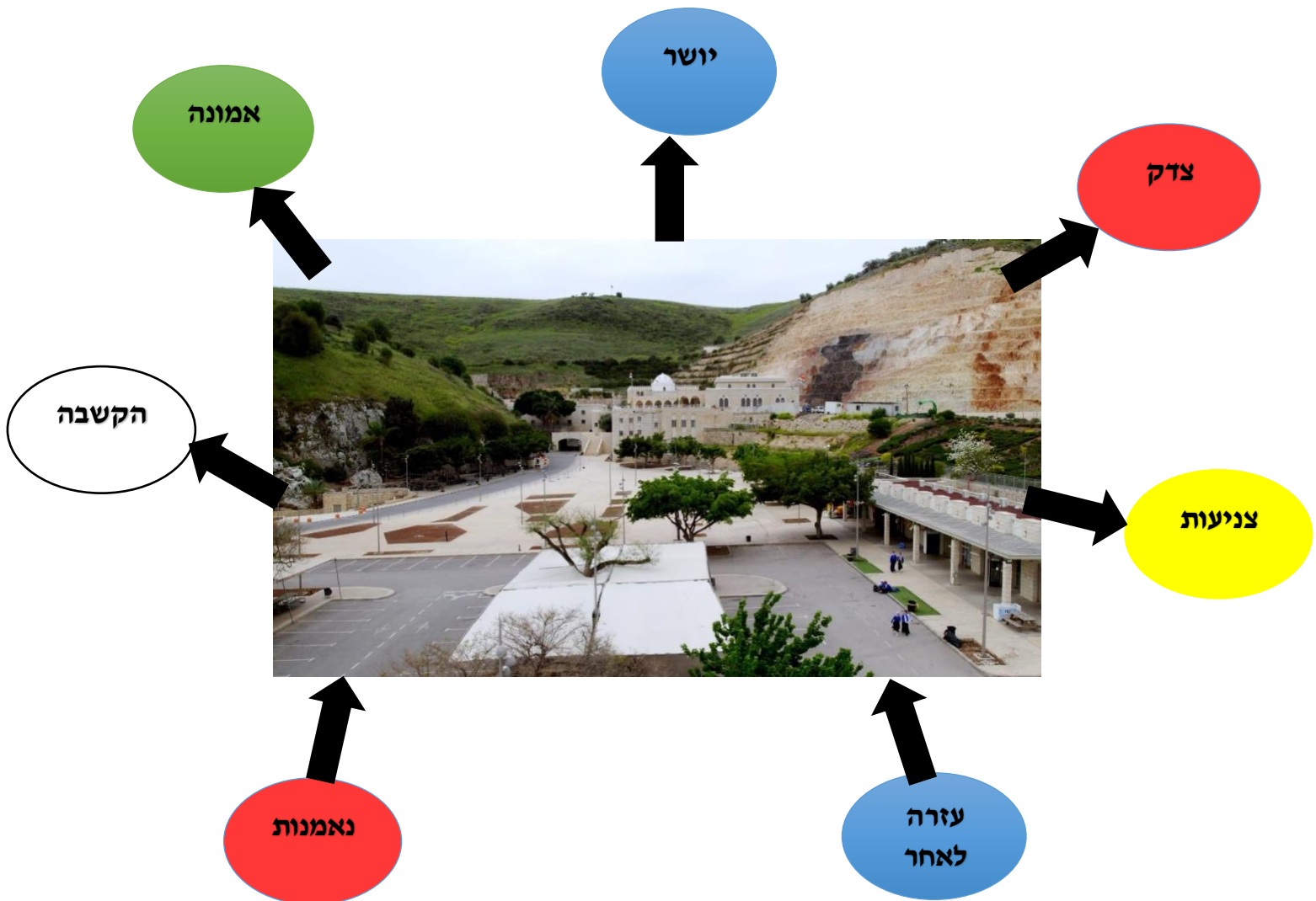
האסטרטגיה: תכנון

חשיבה על דרך הבעת המסר; חשיבה על המטרה, הסוגה ונסיבות השיח.

המבנה הלשוני: הרחבת אוצר מילים ודיוק בדקדוק.

הצגת פרזנטציה: בחרו אחת מהתכונות שלפניכם (תכונות של הנביא שועיב ע"ה והציגו:

1. מהי התכונה שבחרת?
2. איך היא באה לידי ביטוי בחיים של הנביא שועיב (ע"ה)?
3. למה לדעתך זו תכונה חשובה גם היום?

משפטי עזר לפתיחה:

- אני רוצה לדבר על תכונה של הנביא שועיב (ע"ה) – _____ .
- בטקסט כתוב ש _____ .
- בעיניי, זו תכונה חשובה כי _____ .
- גם היום, אנחנו צריכים אנשים ש _____ .

שאלות שהכיתה יכולה לשאול אותך אחרי ההצגה:

- למה בחרת דווקא בתכונה הזו?
- אתה/את מכיר/ה מישהו שיש לו את התכונה הזו?
- האם קל או קשה לנהוג כך בחיים שלנו?

הפעולה: הפקה כתובה.

הסולם: כתיבה עיונית.

התבחין: מורכבות השיח: ממילים פשוטות ומבעים ועד טקסט לכיד ומקושר באופן ברור

היעד: מסוגלים להביע את דעתם בנושאים הקשורים לעולמם (כגון טכנולוגיה, ספורט ואופנה) באמצעות שימוש באוצר מילים ובמשפטים הכוללים מילות קישור ומותאמים לרמתם של הלומדים

האסטרטגיה: תכנון: מסוגלים לתרגל תבניות לשון וצירופים מתוך הרפרטואר הלשוני והסמנטי שיש להם ולהשתמש

המבנה הלשוני: הרחבת אוצר מילים ודיוק בדקדוק.

פעילות 1: כתבו דיאלוג קצר (5-6 משפטים) בין הנביא שועיב לבין סוחר שמרמה במשקל.

יושר במסחר

בדרכו של הנביא שועיב (עה"ש)

Thought bubble with horizontal lines for writing.

Thought bubble with horizontal lines for writing.

Thought bubble with horizontal lines for writing.

Thought bubble with horizontal lines for writing.

פעילות 2: עצבו כרזה לכיתה המעודדת "יושר במסחר" בהשראת דברי הנביא.

דוגמאות:

